

Obsah

Seznam autorů	VI
Předmluva	XX

OBEČNÁ ČÁST

1

1 Vývoj respiračního systému	3
1.1 Vývoj respiračního traktu	3
1.2 Funkční anatomie respiračního systému u dětí	7
1.3 Poznámky k fyziologii respiračního systému u dětí	15
2 Anamnéza v dětské pneumologii	20
2.1 Nynější onemocnění	20
2.2 Osobní anamnéza	21
2.3 Abúzus	21
2.4 Rodinná anamnéza	22
2.5 Alergologická anamnéza	22
2.6 Farmakologická anamnéza	22
2.7 Epidemiologická anamnéza	22
2.8 Sociální anamnéza (event. pracovní anamnéza)	23
2.9 Gynekologická anamnéza	23
3 Fyzikální vyšetření	24
3.1 Úvod	24
3.2 Pohled (aspekce)	24
3.3 Pohmat (palpace)	27
3.4 Poklep (perkuse)	27
3.5 Poslech (auskultace)	28
4 Nejčastější symptomy respiračních onemocnění u dětí a jejich diferenciální diagnostika	33
4.1 Diferenciální diagnostika kašle u dětí	33
4.2 Diferenciální diagnostika dušnosti	37
4.3 Hemoptýza a plicní hemoragie u dětí	37
4.4 Bolesti na hrudi u dětí	39
4.5 Diferenciální diagnostika cyanózy u dětí	41
4.6 Stridor u dětí	42
5 Zobrazovací metody v dětské pneumologii	44
5.1 Zobrazovací metody spojené s radiační zátěží	44
5.2 Ultrazvuk hrudníku	61
5.3 Magnetická rezonance plic	68

6	Laboratorní vyšetření	73
6.1	Laboratorní nálezy v dětské pneumologii.	73
6.2	Mikrobiologické vyšetření, principy antibiotické terapie.	82
6.3	Vyšetření v alergologii a imunologii	118
6.4	Virové infekce dýchacího traktu.	128
7	Funkční vyšetření plic u dětí	147
7.1	Úvod.	147
7.2	Funkce respiračního systému z pohledu funkční diagnostiky.	147
7.3	Indikace a kontraindikace funkčního vyšetření plic	152
7.4	Výstupní parametry funkčního vyšetření plic	153
7.5	Vybrané metody funkční plicní diagnostiky spolupracujících dětí.	162
7.6	Interpretace výsledků metod plicní funkční diagnostiky.	213
7.7	Závěr	219
8	Endoskopické metody v dětské pneumologii.	222
8.1	Bronchoskopie v dětském věku	222
8.2	Rigidní bronchoskopie z pohledu ORL lékaře	245
	SPECIÁLNÍ ČÁST	255
9	Vrozené vady respiračního systému	257
9.1	Úvod.	257
9.2	Vývojové vady horních cest dýchacích	257
9.3	Ageneze a aplazie plic	259
9.4	Hypoplazie plic.	260
9.5	Vrozené vady dýchacích cest.	261
9.6	Tracheozofageální píštěl	264
9.7	Kongenitální lobární hyperinflace	268
9.8	Vrozená plicní malformace dýchacích cest (CPAM).	270
9.9	Plicní sekvestrace	272
9.10	Kongenitální brániční hernie	273
9.11	Péče o děti s vrozenou vadou respiračního systému	277
	VYBRANÁ INFEKČNÍ ONEMOCNĚNÍ DÝCHACÍCH CEST	279
10	Akutní subglotická laryngitida	281
10.1	Definice, terminologie.	281
10.2	Epidemiologie.	281
10.3	Klinické projevy	281
10.4	Diagnostika a diferenciálnědiagnostická rozvaha	281
10.5	Hodnocení závažnosti	282
10.6	Terapie	283
10.7	Léčebný algoritmus	286

11 Akutní bronchiální obstrukce malých dětí. Bronchiolitis acuta, bronchitis obstructiva	288
11.1 Definice, terminologie	288
11.2 Epidemiologie	289
11.3 Etiologie	289
11.4 Rizikové faktory	290
11.5 Patofyziologie	290
11.6 Klinické projevy	290
11.7 Diagnostika a diferenciálnědiagnostická rozvaha	291
11.8 Terapie, prevence	292
11.9 Závěr	294
12 Pneumonie	295
12.1 Pneumonie	295
12.2 Fluidotorax	313
13 Pertuse	320
13.1 Úvod	320
13.2 Epidemiologie	320
13.3 Klinické projevy	321
13.4 Komplikace	321
13.5 Diagnostika	322
13.6 Diferenciální diagnostika	324
13.7 Léčba pertuse	324
13.8 Prevence a profylaxe	325
14 Tuberkulóza a mykobakteriózy v dětském a dorostovém věku	327
14.1 Úvod	327
14.2 Epidemiologie	327
14.3 Přirozený vývoj dětské tuberkulózy	328
14.4 Latentní tuberkulózní infekce (latent tuberculosis infection, LTBI)	329
14.5 Manifestní tuberkulóza (TB disease) – plicní formy	330
14.6 Manifestní tuberkulóza – mimoplicní formy	331
14.7 Klinický obraz dětské plicní tuberkulózy	332
14.8 Diagnostika tuberkulózy	333
14.9 Léčba tuberkulózy	338
14.10 Prevence tuberkulózy	339
14.11 Legislativní pohled na tuberkulózu	342
14.12 Problematika netuberkulózních mykobakterióz (NTM)	342
14.13 Perspektiva dalšího vývoje	343
15 Infekce SARS-CoV-2 a její systémové účinky	348
15.1 Úvod	348
15.2 Přenos infekce	348
15.3 Základ patofyziologických procesů	348
15.4 Dlouhodobé následky	351
15.5 Syndrom zánětlivého onemocnění u dětí asociovaný se SARS-CoV-2	351

VYBRANÁ CHRONICKÁ RESPIRAČNÍ ONEMOCNĚNÍ	355
16 Asthma bronchiale	357
16.1 Úvod	357
16.2 Definice	357
16.3 Epidemiologie astmatu v dětském věku	357
16.4 Etiopatogeneze astmatu	359
16.5 Klinický obraz	360
16.6 Diagnostika	362
16.7 Péče o dítě s průduškovým astmatem	364
16.8 Těžké astma v dětském věku	375
16.9 Astma a covid-19	377
16.10 Astma a sport	378
17 Cystická fibróza u dětí	385
17.1 Definice, epidemiologie	385
17.2 Etiologie a patogeneze	386
17.3 Klinický obraz	387
17.4 Diagnostika, novorozenecký screening	389
17.5 Terapie	391
17.6 Závěr	399
18 Primární ciliární dyskineze	401
18.1 Úvod	401
18.2 Patogeneze	401
18.3 Klinický obraz	403
18.4 Diagnostika	406
18.5 Léčba	412
19 Intersticiální plicní onemocnění v dětském věku	416
19.1 Úvod	416
19.2 Epidemiologie	416
19.3 Klasifikace	416
19.4 Klinické projevy	418
19.5 Diagnostika	418
19.6 Léčba	422
19.7 chILD časného dětského věku	423
19.8 Hypersenzitivní pneumonitida	424
20 Chronická onemocnění tracheobronchiálního stromu	428
20.1 Tracheomalácie	428
20.2 Chronická bronchitida	435
20.3 Non-CF bronchiektázie	438
20.4 Chronické aspirace	448

21 Chronické plicní postižení z nezralosti	456
21.1 Úvod	456
21.2 Definice	457
21.3 Epidemiologie	459
21.4 Patogeneze	459
21.5 Patofyziologie	462
21.6 Klinický obraz CLD (BPD)	462
21.7 Diagnostika a diferenciálnědiagnostická rozvaha	465
21.8 Terapie	466
21.9 Management dětí s CLDI po propuštění z perinatologického centra	467
21.10 Prognóza	469
RESPIRAČNÍ PROJEVY VYBRANÝCH MIMOPLICNÍCH ONEMOCNĚNÍ	473
22 Gastroezofageální refluxní onemocnění	475
22.1 Definice pojmů	475
22.2 Antirefluxní mechanismy	475
22.3 Patofyziologie GERD	475
22.4 Klinické manifestace GERD	476
22.5 Diagnostika GERD	480
22.6 Terapie GERD	488
22.7 Diferenciální diagnostika GERD	490
23 Respirační komplikace kardiovaskulárních onemocnění	494
23.1 Respirační symptomatologie u dětských kardiovaskulárních onemocnění	494
23.2 Plicní embolie	503
23.3 Chronická plicní hypertenze v dětském věku	509
24 Respirační symptomatologie neurologických onemocnění a poruchy dýchání ve spánku	522
24.1 Respirační důsledky neuromuskulárních onemocnění	522
24.2 Poruchy dýchání ve spánku	531
25 Onkologická onemocnění a dětské plíce	542
25.1 Nádorová onemocnění plic v dětském věku	542
25.2 Plicní komplikace u dětských pacientů léčených pro onkologické onemocnění (solidní tumory, hematologické malignity)	546
26 Plicní komplikace u pacientů po transplantaci kmenových buněk krvetvorby	551
26.1 Úvod	551
26.2 Předtransplantační plicní postižení	552
26.3 Časné plicní komplikace	552
26.4 Pozdní plicní komplikace	555

27	Respirační problematika u vrozených poruch imunity	559
27.1	Úvod	559
27.2	Fyziologická, nebo zvýšená nemocnost?	559
27.3	Nejčastější respirační projevy PID	562
27.4	Extrapulmonální projevy PID („červené praporky“ PID)	567
27.5	Diagnostika vrozených poruchy imunity	567
JINÉ VYBRANÉ KAPITOLY Z DĚTSKÉ PNEUMOLOGIE		579
28	Aspirace cizího tělesa	581
28.1	Úvod	581
28.2	Výskyt aspirací u dětí	581
28.3	Vyšetření při podezření na aspiraci cizího tělesa	582
28.4	Bronchoskopická extrakce cizího tělesa	584
28.5	Soubor pacientů Kliniky ušní, nosní a krční 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole 2003–2021 (statistika MUDr. L. Gernertové)	589
29	Spontánní pneumotorax a možnosti jeho řešení	590
29.1	Úvod, definice a klasifikace	590
29.2	Etiologie a patofyziologie	590
29.3	Klinický obraz	591
29.4	Diagnostika a diferenciální diagnostika	592
29.5	Terapie	593
29.6	Komplikace	595
30	Dlouhodobá neinvazivní ventilační podpora v dětském věku	596
30.1	Úvod	596
30.2	Indikace k zahájení NIV	596
30.3	Základní aspekty neinvazivní ventilační podpory v dětském věku	596
30.4	Komplikace a kontraindikace NIV	599
30.5	Závěr	600
31	Péče o dítě s tracheostomií	602
31.1	Úvod a definice	602
31.2	Indikace k tracheostomii	602
31.3	Technika výkonu a druhy tracheostomických kanyl	603
31.4	Komplikace tracheostomie	606
31.5	Alternativy tracheostomie	607
31.6	Péče o tracheostomii	608
31.7	Dekanylace a řešení perzistujícího stomatu	612
32	Transplantace plic	614
32.1	Úvod	614
32.2	Indikace a kontraindikace TxP u dětských pacientů	614
32.3	Čekací listina, operační výkon	617
32.4	Potransplantační péče a komplikace	617

33 Paliativní péče v dětské pneumologii	620
33.1 Úvod.....	620
33.2 Kategorizace pacientů se závažným život limitujícím či život ohrožujícím onemocněním.....	620
33.3 Management respiračních příznaků	623
34 Léčebná rehabilitace v dětské pneumologii	629
34.1 Úvod.....	629
34.2 Vyšetření dětí s respiračním onemocněním z pohledu fyzioterapie....	630
34.3 Respirační fyzioterapie	635
35 Lázeňská léčba dětí	646
35.1 Úvod.....	646
35.2 Poskytování lázeňské péče	646
35.3 Lázeňská léčebněrehabilitační péče.....	647
35.4 Balneoterapie	648
35.5 Závěr	655
Medailonky autorů	656
Seznam zkratk.	671
Rejstřík	682
Souhrn/Summary.	690